

„Krajobraz Małopolski na szklanych negatywach”

Mówi się, że zdjęcie przemawia tysiącem słów. A co dopiero seria fotografii?

Muzea, by przyciągnąć uwagę i zyskać zainteresowanie możliwie szerokiego grona odbiorców, powinny stać się ośrodkami „otwartymi”, przekazując treści z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Dzisiejsze muzeum to miejsce, które dostarcza warunków i narzędzi do pobudzenia wyobraźni wśród publiczności, która potem buduje własną relację z artefaktem, dokonując jego interpretacji. Obecnie jednym z najdoskonalszych narzędzi interpretacji jest proces digitalizacji, który umożliwia cyfrową prezentację dziedzictwa kulturowego, nie przekreślając jednak tradycyjnych form przekazu.

Celem projektu jest digitalizacja unikatowej kolekcji szklanych negatywów fotograficznych muzeów Małopolski i ich popularyzacja online tak, aby umożliwić e-zwiedzającym wycieczkę w przeszłość – do miejsc i ludzi – by ci bohaterowie klisz szklanych wrócili do nas z zapomnienia.

Typowane do digitalizacji najcenniejsze szklane negatywy mają dużą wartość zarówno dokumentacyjną, historyczną, jak i ikonograficzną. Opowiadają historię przemian, jakie zachodziły w sferze polityki (m.in. reportaż wojenny), kultury (m.in. architektura, zabytki) i życia codziennego (strój ludowy, moda miejska). Są to klisze szklane pochodzące z końca XIX i początku XX w. powiązane z Regionem Małopolski, które stanowią niejednokrotnie jedyny dokument zachowania zaginionych czy zniszczonych w trakcie wojen obiektów.

Muzeum Narodowe w Krakowie realizuje projekt z udziałem trzech instytucji z Małopolski, posiadających kolekcje szklanych negatywów. Są to: Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem, Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich, Muzeum Regionalne w Myślenicach – „Dom Grecki”, które wyraziły wolę wsparcia Muzeum przy realizacji działań obejmujących:

- przygotowanie konserwatorskie służące usunięciu przed digitalizacją wszelkich wad widocznych na nośnikach transparentnych, powodujących ryzyko wystąpienia szkod na obrazie cyfrowym, a następnie ich zabezpieczenie w specjalistycznych opakowaniach ochronnych o neutralnym pH;
- digitalizację 2000 niezwykle cennych, zabytkowych klisz szklanych wytypowanych przez instytucje partnerskie ze względu na wartość zarówno dokumentacyjną, historyczną, jak i ikonograficzną;
- opracowanie merytoryczne w formie opisów inwentarzowych i popularnonaukowych, które wraz z fotografiami ze szklanych negatywów zostaną po raz pierwszy udostępnione online na stronach instytucji i platformie projektu „Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe”, prezentującej najcenniejsze zbiory z Regionu Małopolski.

Historię śledzimy z zainteresowaniem, jeżeli jest ona nie tylko opowiedziana, ale także przedstawiona w sposób intrygujący. Dlatego zdigitalizowane obiekty zostaną opatrzone popularnonaukowym opisem, który w wyobraźni widza ma stworzyć obraz dający iluzję życia ówczesnego, które dzieje się przed nim z opowieścią w tle. Instytucjom zaangażowanym w projekt na „pobudzeniu” tej wyobraźni zależy przecież najbardziej.

Przygotowanie: Joanna Niewidok